

Ekonomovia radia, ako má vyzerat' ideálny rodinný rozpočet

LUDOVÍT ÓDOR

Karikatúra z knihy Investovanie z nadhľadu – Shooty

Koľko šetriť, koľko dať na bývanie a ako kupovať auto.

Text je úryvok z knihy *Investovanie z nadhľadu*

Tak čo? Máme kupovať americké akcie alebo radšej nemecké dlhopisy? Len pokojne, nedávajme voz pred koňa.

Oveľa dôležitejšie je najskôr sa naučiť, ako gazdovať, ako správne spravovať salaš. Ak v ňom vládne neporiadok, žiadne fajnové dievčiny z dediny neprídu.

Zapamätajme si, najskôr treba mať prehľad o rodinnom rozpočte, potom sú na rade ciele a až na treťom mieste samotné investovanie.

Prvá a veľmi dôležitá zásada znie: Nemiňte všetko!

Domáca poisťka

Aspoň desať percent z každej výplaty si najskôr odložte, akokoľvek je to ťažké. Ešte nikto nikdy nezbohatol na tom, že minul všetko, čo dostal.

Dôležité je aj slovo „najskôr“. Inak sa vám môže stať, že na konci mesiaca už žiadna úspora nezostane. Nemenej kľúčový je aj výraz „aspoň“. Viac môže byť v slovenských podmienkach často utópiou, ale ak máte na to, sporte viac, a verte mi, že neskôr neobanujete.

Hovorí sa, že uspokojených 10 percent postačuje na základné potreby, 15 percent na komfort a 20 percent na „pohodu, klídek a tabáček“.

Ak žijete sám a pracujete v uránových baniach alebo ste terčom pre vrhača nožov v cirkuse, sporenie vás až tak veľmi zaujímať nemusí. Dokonca ani na začiatku kariéry, keď vás bude trápiť skôr adekvátne bývanie a založenie rodiny.

Ale s tretím iksom a rodinou na krku už nie je možné ignorovať tieto tri veci: nečakané udalosti, starobu a vzdelanie detí. A to presne v takomto poradí.

Čože? Budúcnosť detí ide až za dôchodkom? Na štúdium sa vždy dá požičať alebo získať štipendium, na penziu nie.

Jasné, teda hneď na začiatku je potrebné poriadne sa poistiť. Len pomaly, k tomu sa dostaneme neskôr. Určite však nezoženiete ľahko a lacno poistku na pokazenú chladničku alebo na stroj na strihanie oviec.

Preto treba mať hotovostnú rezervu na dobre dostupnom mieste. Mala by pokryť tri až šesť mesiacov rodinnej spotreby. Namiesto matracov by som však odporúčal bežný účet alebo krátkodobý termínovaný vklad (na pár mesiacov).

Je to lepšie riešenie, ako neskôr brať drahé úvery alebo ísť do mínusu na účte.

Koľko dať za bývanie

Pochopiteľne, rodina potrebuje strechu nad hlavou, a preto sú výdavky na bývanie veľmi významnou položkou v rodinnom rozpočte.

Ľudová múdrosť hovorí, že by sme nemali platiť za bývanie viac ako týždeň z mesiaca.

Na začiatku kariéry môže predstavovať nájom alebo splátka hypotéky aj viac, ale aj tak by sme nemali prešvihnúť tretinu príjmu rodiny.

Dohromady sa na všetky splátky úverov a pôžičiek neodporúča minúť viac ako 38 percent zárobku.

Koľko dať za voz

K vybaveniu moderného salaša neodmysliteľne patrí voz. Ak kupujete auto, najlepšie ojazdené, alebo ak nové, tak ho používajte aspoň desať rokov (kombinácia je najlepšia).

Pri autách totiž platí, že vyjdete meter z obchodu a cena klesne o desať až dvadsať percent. Ak si beriete úver na tátoša, skúste dodržať pravidlo 20/4/10.

Dajte aspoň dvadsať percent z vlastného, neberte úver so splatnosťou nad štyri roky a splátky by mali byť do desať percent rodinného príjmu.

Ideálny rozpočet

Aby sme to zhrnuli, ideálny rozpočet, ktorý treba brať len ako vodidlo, vyzerá tak, že z rodinného rozpočtu odkladáte desať až dvadsať percent na neskôr (rezerva, dôchodok a vzdelanie detí), štvrtinu dávate na bývanie, ďalších desať percent na auto a zhruba polovicu na bežné výdavky.

Tak budete mať istotu, že ste dobrým domácim financmajstrom a že základné piliere svojho rozpočtu máte nastavené dobre. Pre rodiny s nízkym príjmom to môže byť často nedosiahnuteľný cieľ. V takom prípade bude potrebné sa okrem seba spoliehať aj na štát a sociálnu sieť.

Keď máme rozdelené peniaze do jednotlivých šuplíkov, môžeme začať hlbšie rozmýšľať o tom, čo s nimi. Predtým však musíme mať istotu, že o svoje ťažko zarobené peniaze neprídeme z večera do rána. Nemám na mysli nevydarenú partiu mariáša v krčme, ale skôr následky nečakaných udalostí. Poďme sa poistiť!

Autor je člen Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Text je úryvok z knihy Investovanie z nadhľadu, v knihe má publikovaná esej názov Domáci minister financií